



Val av ledamot i skattenämnd, m.m. (prop. 2004/05:99)

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker i betänkandet regeringens förslag i proposition 2004/05:99 om vissa ändringar i bestämmelserna om val av ledamot i skattenämnd och om vilka uppgifter som får lämnas ut till enskild från beskattningsdatabasen. Därtill kommer ytterligare några ändringar i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga och lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden.

Vidare behandlas i betänkandet ett antal allmänna motioner från 2004 med anknytning till taxerings- och skattebetalningsområdet, bl.a. en del kontrollfrågor. De flesta av de frågor som aktualiseras i motionerna har behandlats av utskottet under åren 2003 och 2004 (betänkandena 2002/03:SkU12 respektive 2003/04:SkU25 vari samtliga motioner avstyrkts och som riksdagen sedan följt). Även nu avstyrks samtliga motioner med vidhållande av tidigare intagen ståndpunkt. I en del fall hänvisas till att arbete med anknytning till de aktuella frågorna redan pågår inom Regeringskansliet eller på annat håll.

Reservationer har avgivits av

- (m) angående kontroll, revision, svartarbete, kassaapparater, entreprenadavdrag m.m. (res. 1), särskilda regler om inbetalning av skatt m.m. i samband med stormen i södra Sverige i januari 2005 (res. 4), deklara-tionsblankett och slutskattebesked (res. 5), lönebesked (res. 6) och rättssäkerhetsfrågor, skatteprocessen, eftertaxering, skattetillägg, förseningsavgift och generalklausulen i skatteflyktslagen (res. 7),
- (fp) angående särskilda regler om inbetalning av skatt m.m. i samband med stormen i södra Sverige i januari 2005 (res. 4) och rättssäkerhets-frågor, skatteprocessen, eftertaxering, skattetillägg, förseningsavgift och generalklausulen i skatteflyktslagen (res. 7),
- (kd) angående kontroll, revision, svartarbete, kassaapparater, entreprenadavdrag m.m. (res. 2), särskilda regler om inbetalning av skatt m.m. i samband med stormen i södra Sverige i januari 2005 (res. 4), dekla-

rationsblankett och slutskattebesked (res. 5), lönebesked (res. 6) och rättssäkerhetsfrågor, skatteprocessen, eftertaxering, skattetillägg, förseningsavgift och generalklausulen i skatteflyktslagen (res. 7),

- (v) angående kontroll, revision, svartarbete, kassaapparater, entreprenadavdrag m.m. (res. 3) och rättssäkerhetsfrågor, skatteprocessen, eftertaxering, skattetillägg, förseningsavgift och generalklausulen i skatteflyktslagen (res. 8),
- (c) angående särskilda regler om inbetalning av skatt m.m. i samband med stormen i södra Sverige i januari 2005 (res. 4) och rättssäkerhetsfrågor, skatteprocessen, eftertaxering, skattetillägg, förseningsavgift och generalklausulen i skatteflyktslagen (res. 7).

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	4
Redogörelse för ärendet.....	6
Ärendet och dess beredning.....	6
Propositionens huvudsakliga innehåll.....	7
Utskottets överväganden.....	8
Val av ledamot i skattenämnd, m.m.	8
Kontroll, revision, svartarbete, kassaapparater, entreprenadavdrag m.m. ..	8
Särskilda regler om inbetalning av skatt m.m. i samband med stormen i södra Sverige i januari 2005.....	13
Deklarationsblankett och slutskattebesked.....	14
Lönebesked.....	15
Uppbörd av avgift till trossamfund och ideella föreningar.....	16
Nordiskt skattekontor.....	17
Rättssäkerhetsfrågor, skatteprocessen, eftertaxering, skattetillägg, förseningsavgift och generalklausulen i skatteflyktslagen.....	18
Reservationer.....	23
1. Kontroll, revision, svartarbete, kassaapparater, entreprenadavdrag m.m., punkt 2 (m).....	23
2. Kontroll, revision, svartarbete, kassaapparater, entreprenadavdrag m.m., punkt 2 (kd).....	23
3. Kontroll, revision, svartarbete, kassaapparater, entreprenadavdrag m.m., punkt 2 (v).....	24
4. Särskilda regler om inbetalning av skatt m.m. i samband med stormen i södra Sverige i januari 2005, punkt 3 (m, fp, kd, c).....	25
5. Deklarationsblankett och slutskattebesked, punkt 4 (m, kd).....	26
6. Lönebesked, punkt 5 (m, kd).....	27
7. Rättssäkerhetsfrågor, skatteprocessen, eftertaxering, skattetillägg, förseningsavgift och generalklausulen i skatteflyktslagen, punkt 8 (m, fp, kd, c).....	28
8. Rättssäkerhetsfrågor, skatteprocessen, eftertaxering, skattetillägg, förseningsavgift och generalklausulen i skatteflyktslagen, punkt 8 (v)...	29
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	31
Propositionen.....	31
Motion väckt med anledning av händelse av större vikt.....	31
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2004.....	31
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag.....	36

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Val av ledamot i skattenämnd, m.m.

Riksdagen antar de i bilaga 2 till detta betänkande återgivna förslagen till

1. lag om ändring i taxeringslagen (1990:324),
2. lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet,
3. lag om ändring i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller påлага, och
4. lag om ändring i lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2004/05:99.

2. Kontroll, revision, svartarbete, kassaapparater, entreprenadavdrag m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Sk276, 2004/05:Sk296, 2004/05:Sk308, 2004/05:Sk327, 2004/05:Sk477, 2004/05:Sk479 yrkandena 1 och 2, 2004/05:MJ440 yrkande 2, 2004/05:N393 yrkande 22 och 2004/05:A350 yrkande 9.

Reservation 1 (m)

Reservation 2 (kd)

Reservation 3 (v)

3. Särskilda regler om inbetalning av skatt m.m. i samband med stormen i södra Sverige i januari 2005

Riksdagen avslår motion 2004/05:MJ5 yrkandena 30–32.

Reservation 4 (m, fp, kd, c)

4. Deklarationsblankett och slutskattebesked

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Sk203, 2004/05:Sk220, 2004/05:Sk264, 2004/05:Sk345, 2004/05:Sk378 och 2004/05:N409 yrkande 34.

Reservation 5 (m, kd)

5. Lönebesked

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Sk279, 2004/05:Sk427, 2004/05:Sk442 och 2004/05:Sf357 yrkande 10.

Reservation 6 (m, kd)

6. Uppbörd av avgift till trossamfund och ideella föreningar

Riksdagen avslår motion 2004/05:Sk334.

7. Nordiskt skattekontor

Riksdagen avslår motion 2004/05:U309 yrkande 4.

8. Rättssäkerhetsfrågor, skatteprocessen, eftertaxering, skatte-tillägg, förseningsavgift och generalklausulen i skatte-flyktslagen

Riksdagen avslår motionerna 2004/05:Sk206, 2004/05:Sk234, 2004/05:Sk302, 2004/05:Sk312, 2004/05:Sk337, 2004/05:Sk367, 2004/05:Sk407, 2004/05:Sk409, 2004/05:Sk452 yrkande 27, 2004/05:Sk454 yrkande 5, 2004/05:Ju426 yrkande 2 och 2004/05:N305 yrkande 13.

Reservation 7 (m, fp, kd, c)

Reservation 8 (v)

Stockholm den 26 april 2005

På skatteutskottets vägnar

Susanne Eberstein

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Susanne Eberstein (s), Anna Grönlund Krantz (fp), Ulla Wester (s), Per Erik Granström (s), Per-Olof Svensson (s), Marie Engström (v), Lennart Axelsson (s), Ulf Sjösten (m), Mats Berglind (s), Jörgen Johansson (c), Stefan Hagfeldt (m), Britta Rådström (s), Fredrik Olovsson (s), Anne-Marie Ekström (fp), Lars Gustafsson (kd) och Peter Rådberg (mp).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I propositionen behandlas en skrivelse från Skatteverket som kom in till Finansdepartementet den 24 augusti 2004 med hemställan om ändring av bestämmelserna om val av ledamot i skattenämnd i 7 kap. 5 § taxeringslagen (1990:324). Skrivelsen har remissbehandlats.

I propositionen behandlas även en skrivelse från Skatteverket som kom in till Finansdepartementet den 16 december 2003 med hemställan om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet. Bägge skrivelserna har remissbehandlats. Remissvaren finns tillgängliga i Finansdepartementet (dnr Fi2004/3718 och dnr Fi2003/6479).

I propositionen behandlas dessutom förslag till ändringar i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga och lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden med anledning av ändringar i kommissionens tillämpningsdirektiv till indrivningsdirektivet och att rådet antagit en förordning om administrativt samarbete i fråga om punktskatter. Förslagen har enligt propositionen beretts underhand med Företagarna, Föreningen Svenskt Näringsliv och Skatteverket.

Förslagen till ändringarna i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga och lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden har inte remitterats till Lagrådet eftersom det är fråga om ändringar av så enkel beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Övriga lagförslag har Lagrådet yttrat sig över. Propositionen överensstämmer i dessa delar med remissen till Lagrådet, dock att ikraftträdandet för de föreslagna lagändringarna har flyttats fram en månad. Dessutom har en redaktionell ändring gjorts i 7 kap. 5 § taxeringslagen (1990:324).

Vidare behandlas i betänkandet ett antal allmänna motioner från 2004 med anknytning till taxerings- och skattebetalningsområdet, bl.a. en del kontrollfrågor. De flesta av de frågor som aktualiseras i motionerna har behandlats av utskottet under åren 2003 och 2004 (betänkandena 2002/03:SkU12 respektive 2003/04:SkU25 vari samtliga motioner avstyrkts och som riksdagen sedan följt).

En lag som utskottet återkommande refererar till i detta ärende är skattebetalningslagen (1997:483) (prop. 1996/97:100, bet. 1996/97:SkU23). Här används genomgående förkortningen SBL.

Följande bilagor har fogats till betänkandet:

- En förteckning över behandlade förslag (*bilaga 1*).
- Regeringens lagförslag (*bilaga 2*).

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås vissa ändringar av bestämmelserna om val av ledamot i skattenämnd i 7 kap. 5 § taxeringslagen (1990:324). Syftet med ändringarna är att anpassa bestämmelserna till skatteförvaltningens nya organisation.

I propositionen föreslås även en ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet, om vilka uppgifter som får lämnas ut till enskild från beskattningsdatabasen.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juni 2005.

Propositionen innehåller vidare förslag till ändringar i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga och lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden med anledning av ändringar i kommissionens tillämpningsdirektiv till indrivningsdirektivet och att rådet antagit en förordning om administrativt samarbete i fråga om punktskatter. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2005.

När det gäller reglerna om utlämnande av vissa uppgifter från Skatteverkets beskattningsdatabas bedöms dessa inte medföra några ökade kostnader för Skatteverket. Förslagen i propositionen bedöms inte få några ekonomiska effekter.

Utskottets överväganden

Val av ledamot i skattenämnd, m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller proposition 2004/05:99 om val av ledamot i skattenämnd, m.m.

Propositionen

I propositionen föreslås vissa ändringar av bestämmelserna om val av ledamot i skattenämnd i 7 kap. 5 § taxeringslagen (1990:324). Syftet med ändringarna är att anpassa bestämmelserna till skatteförvaltningens nya organisation. Vidare föreslås en ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet om vilka uppgifter som får lämnas ut till enskild från beskattningsdatabasen. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juni 2005.

Propositionen innehåller även förslag till ändringar i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga och lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden med anledning av vissa ändringar i kommissionens tillämpningsdirektiv till indrivningsdirektivet och en av rådet antagen förordning om administrativt samarbete i fråga om punktskatter. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2005.

Förslagen i propositionen har bedömts inte få några ekonomiska effekter eller medföra några ökade kostnader för Skatteverket.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inte funnit anledning till några invändningar mot regeringens förslag utan tillstyrker propositionen.

Kontroll, revision, svartarbete, kassaapparater, entreprenadavdrag m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår alla motioner och motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2004 om ett tillkännagivande om kontroll, revision, svartarbete, kassaapparater, entreprenadavdrag m.m. främst med hänsyn till det arbete som redan pågår med inriktning på dessa frågor.

Jämför reservationerna 1 (m), 2 (kd) och 3 (v).

Motionerna

I en rad socialdemokratiska motioner och i någon motion från Vänsterpartiet krävs ytterligare åtgärder för att få bukt med svartarbete och skatteundandragande. I motion Sk296 av Hillevi Larsson och Britt-Marie Lindkvist (s) pekas sålunda på behovet av hårdare kontroll av småföretag av typ restauranger och pizzerior. Motionärerna förespråkar en striktare tilldelning av tillstånd till servering av alkoholdrycker vid tidigare misskötsamhet i fråga om skatter, att facket och olika myndigheter skall höras som remissinstanser när det är fråga om att meddela nya tillstånd eller återkalla tillstånd samt att den som söker sådant tillstånd skall förete en lista över de anställda jämte deras personnummer. De föreslår också flera överraskningskontroller, samkörning av olika relevanta dataregister och avstängning från sjuk-kassa m.m. i fall av svartjobb. I motion Sk308 av Anders Karlsson (s) krävs hårdare kontroll av frisörer och andra företag i kontantbranschen, och motionären anför Norge som ett efterföljansvärt exempel. Han menar att torg- och marknadshandelslagen bör tillämpas i fråga om sådana företag och efterlyser fler oannonserade kontrollbesök och lagkrav på kassapparater. I motion Sk327 av Bo Bernhardsson (s) krävs också hårdare kontroll av näringsverksamheter typ restauranger – motionären åberopar Danmark – med fler flygande inspektioner och mer kontroll av följesedlarna, mer kontrollavgifter samt att en ansvarig för verksamheten alltid skall finnas på plats. I motion Sk477 av Anneli Särnblad och Kurt Kvarnström (s) efterlyses åtgärder mot svartarbete i byggbranschen samt införande av ansvar för huvudentreprenören i fråga om underentreprenörernas skatter och avgifter. I motion Sk479 av Barbro Hietala Nordlund och Kurt Kvarnström (s) vill motionärerna införa krav på att kontanthandelns kassapparater årligen kontrolleras av certifierat provningsorgan (yrkande 1) och att kunden alltid skall få kvitto vid kontantköp (yrkande 2). I motion Sk276 av Marie Engström m.fl. (v), slutligen, begärs en rätt för taxerings- och skatterevisorer att utföra legitimationskontroll vid revisioner på t.ex. byggarbetsplatser och restauranger samt att eventuella tillstånd till servering av alkoholdrycker skall dras in om kontrollen visar att det finns svart arbetskraft på arbetsplatsen.

De borgerliga partiernas motioner i de aktuella frågorna har en annan inriktning. I motion A350 (yrkande 9) av Tobias Billström m.fl. (m, fp) förespråkas ett motverkande av svart arbetskraft genom bättre skattemässiga villkor för arbete och företagande och i motion N393 (yrkande 22) av Göran Hägglund m.fl. (kd) efterlyses en ny skattereform inriktad på enkelhet, generalitet och breda skattebaser samt ytterligare resurser till rättsväsendet, en stärkning av Konkurrensverkets roll och en ökning av den moraliska medvetenheten.

I motion MJ440 (yrkande 2) av Ragnwi Marcellind (kd) begärs en utredning om omfattningen av svartimport och momsfusks vid burkhandel – dvs. handel med öl- och läskedrycksburkar – med utlandet.

Utskottets ställningstagande

I ett betänkande om bl.a. skattekontrollfrågor förra året (bet. 2003/04:SkU25) betonade utskottet starkt vikten av att få bukt med förekomsten av svartarbete och skatteundandraganden och att frågan gavs hög prioritet, både hos regeringen och hos riksdagen. Vidare pekade utskottet på åtgärder, initiativ och insatser som Skatteverket (tidigare Riksskatteverket) hade genomfört under senare tid, bl.a. informationskampanjer mot ungdomen för att påverka attityderna i positiv riktning. Dessutom berördes ett antal i gång varande utredningar på området.

Utskottet kan nu konstatera att regeringen och myndigheterna under det senaste året har fortsatt med att prioritera och stärka kontrollen. Ett exempel är att sammanslagningen av skattemyndigheterna till Skatteverket den 1 januari 2004 frigjort resurser för att bekämpa skattefusk. I samband med 2004 års vårproposition (tilläggsbudget) tillfördes Skatteverket engångsvis 20 miljoner kronor för att förbättra kontrollen av F-skatt. I den senaste budgetpropositionen angavs vidare att Skatteverket även fortsättningsvis skall prioritera skattekontrollen som i första hand skall inriktas mot företag som hanterar stora skatteunderlag och mot internationella transaktioner samt ekonomisk brottslighet. Därutöver skall myndigheten arbeta förebyggande samt undersöka behovet av regelförändringar. Enligt Skatteverkets senaste årsredovisning fortsätter Skatteverket att öka insatserna mot ekobrotten och förstärka skattebrottsenheterna.

I den nyligen avlämnade ekonomiska vårbudgeten för 2005, som för närvarande bereds i finansutskottet, aviserar regeringen krafttag för att bekämpa skatte- och förmånsfusk och räknar upp följande åtgärder som förbereds.

- Skattekontrollen förbättras.
- Skattebrottsenheternas verksamhet effektiveras.
- Förslag har lämnats om förbättrad skattekontroll i fråga om inkomster från sparande utomlands och förbättrade möjligheter att ingripa rättsligt mot fusk med skatterna på alkohol, tobak och mineraloljor (prop. 2004/05:113 och 2004/05:149).
- För att hejda svartarbete inom byggbranschen bereds inom Regeringskansliet ett förslag till entreprenadavdrag och omvänd momsskyldighet.
- 2004 års kontrollutredning utreder frågan om typgodkända kassaregister inom kontanthandeln och ser över reglerna för informationsutbyte mellan Skatteverkets fiskala verksamhet och skattebrottsenheterna.
- Arbetet för att stävja fusk med förmåner och bidrag intensifieras.

Härav framgår att flera utredningar redan arbetar med bl.a. de frågor motionärerna tar upp. Skattekontrollutredningen (Fi 2004:01, dir. 2004:26) utreder om det är möjligt att införa krav på att näringsidkare som säljer varor och tjänster till allmänheten mot kontant betalning (de s.k. kontantbranscherna) skall hålla ett tekniskt system som möjliggör en tillförlitlig efterhandskontroll av omsättningen. Lagändringar, organisationsfrågor och tekniska krav skall övervägas, liksom kontrollbefogenheter och sanktioner. Vidare skall utredningen undersöka om verksamheten inom skattebrottsen-

heterna kan effektiviseras, om det finns ett behov av att de får tillgång till uppgifterna i beskattningsdatabasen och om skattebrottsenheternas verksamhet bör utvidgas. Uppdraget skall redovisas senast under juni 2005.

Frågan om schablonbeskattning av mindre företag har tidigare utretts dels av fristående utredningar, dels av Skatteverkets föregångare Riksskatteverket. Frågan tas också upp i utskottets betänkande 2004/05:SkU20 om företags- och kapitalbeskattning som justerades tidigare i vår och som riksdagen senare följde. I betänkandet erinras om att Finansdepartementet i juni 2004 tillsatte en arbetsgrupp med uppgift att se över möjligheterna för vissa branscher att använda schabloniserade inslag som komplement till nuvarande skatteregler och att utforma förslag till lagtext. Arbetsgruppen skall redovisa resultatet av det pågående arbetet senast den 1 maj 2005.

Frågan om entreprenadavdrag och omvänd mervärdesskatteskyldighet togs upp i utredningsbetänkandet SOU 2002:115 *Skärpning gubbar!* och därefter i Finansdepartementets promemoria Ds 2004:43 *Byggentreprenadavdrag samt omvänd skattskyldighet (moms)*. Inom Finansdepartementet har man därefter arbetat vidare med dessa förslag samt de synpunkter som framkommit vid remissbehandlingen.

När det gäller den särskilda frågan om fusk med mervärdesskatten vid burkhandel, som tagits upp i någon motion, pågår det enligt vad utskottet erfarit redan på myndighetsnivå ett arbete som berör företeelsen, nämligen det s.k. Livsmedelsprojektet som har beslutats av Ekobrottsmyndigheten och som bl.a. Skatteverket, Ekobrottsmyndigheten, Finanspolisen, Jordbruksverket och Tullverket medverkar i. Syftet är att undersöka handeln mellan företag i livsmedelsbranschen såväl inom Sverige som mellan företag i Sverige och företag i annat EU-land eller tredje land. Undersökningen är fokuserad på att uppdaga, kartlägga och lagföra samt störa allvarligare och systematiska former av mervärdesskatte- och punktskattebedrägerier. Fusk med pantavgifter kommer även att belysas i den mån problemet uppdagas i ärendena. Syftet är att undersöka vilka förebyggande åtgärder som kan utarbetas i framtiden. En utvärdering kommer att ske efter årsskiftet.

Med anledning av yrkandena om att i ökad omfattning använda möjligheten att dra in tillstånd till servering av alkoholdrycker bör det erinras om att ett serveringstillstånd enligt 7 kap. 19 § alkohollagen (1994:1738) skall återkallas bl.a. om de förutsättningar som gäller för meddelande av tillstånd enligt 7 kap. 7 § samma lag inte längre föreligger. Enligt den sistnämnda paragrafen skall endast den som visar att han med hänsyn till sina personliga och ekonomiska förhållanden och omständigheter i övrigt är lämplig att utöva servering av alkoholdrycker beviljas serveringstillstånd. Regeringsrätten har dock i ett uppmärksammat rättsfall underkänt en sådan indragning när det vid en överraskningsinspektion befunnits att delägarens son och en släkting och en kamrat till denne arbetat i köket utan formell anställning. Denna extrapersonal ansågs ändå av Regeringsrätten

som anställd av tillståndshavaren i alkohollagens mening. Preliminärskatt och arbetsgivaravgifter hade visserligen inte redovisats men det ansågs inte belagt att sådant hade bort redovisas (RÅ 2000 ref. 12).

När det gäller frågan om taxerings- och skatterevisorer skall få avkräva legitimation har en sådan befogenhet tidigare betraktats som alltför långtgående, bl.a. därför att den skulle innebära att skattemyndigheten i detta avseende skulle få väsentligt mer långtgående befogenheter än polisen. Till saken hör att det enligt gällande rätt inte finns någon generell skyldighet att i vårt land bära med sig någon typ av legitimationshandling (prop. 1997/98:100 s. 163, bet. 1997/98:SkU28 s. 48–49; se även bet. 2001/02:JuU8 s. 17). Utskottet vidhåller att denna ståndpunkt är den rimliga i denna fråga.

Vad gäller frågan hur de materiella reglerna bör vara utformade för att minska skatteundandragande och skattefusk kan utskottet hålla med m-, fp- och kd-motionärerna om att ambitionen bör vara att göra skattereglerna hållbara mot skatteundandragande och skattefusk. Det innebär bl.a. att möjligheterna till skatteplanering om möjligt bör minskas, samtidigt som reglerna bör göras enkla att förstå och utformas så att de vinner allmän acceptans. Samtidigt finns det många andra viktiga krav som det svenska skattesystemet måste klara av, och i den nyss nämnda vårpropositionen pekas på några. Tillväxtperspektivet, globaliseringen, EU-perspektivet samt behovet av att uppmuntra fler att arbeta mer och att ställa om Sverige till ett ekologiskt och socialt hållbart samhälle utgör några av dessa krav. Mot bakgrund av att det snart gått 15 år sedan skattereformen 1990/91 och att det skett en rad stora förändringar under denna tid aviserar därför regeringen i vårpropositionen en översyn av hela skattesystemet. Förberedelser inleds för att under 2006 kunna påbörja en sådan översyn, anför regeringen. Med hänsyn härtill behövs enligt utskottets uppfattning inte något uttalande av riksdagen med anledning av de nämnda motionerna av m, fp och kd.

Av det anförda framgår att utskottet delar motionärernas uppfattning att frågan hur svartarbete och skatteundandragande skall motarbetas är synnerligen viktig, att åtgärder på området är nödvändiga och att märkbara resultat efterlyses. De flesta av motionärernas förslag är emellertid redan uppmärksammade i olika utredningssammanhang, och arbete med andra projekt pågår för närvarande både inom Regeringskansliet och inom Skatteverket. Utskottet förutsätter att detta arbete även i fortsättningen bedrivs målmedvetet och med kraft och energi, men något formellt tillkännagivande av riksdagen i denna fråga är enligt utskottets mening inte påkallat. Med det anförda avstyrker utskottet samtliga nu behandlade motioner.

Särskilda regler om inbetalning av skatt m.m. i samband med stormen i södra Sverige i januari 2005

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår några med anledning av stormen i södra Sverige i januari 2005 väckta motionsyrkanden om särskilda regler om inbetalning av skatt m.m. i samband med denna storm.

Jämför reservation 4 (m, fp, kd, c).

Motionen

För att hjälpa upp situationen för de skogsägare och övriga företagare som fått ekonomiska problem i samband med stormen över södra Sverige tidigare i år föreslår Folkpartiet i en motion, som väckts i samband med inträffad händelse, vissa åtgärder då det gäller skattebetalningsskyldigheten. I motionen, MJ15 av Lars Leijonborg m.fl. (fp), efterlyses sålunda bl.a. generösa möjligheter till uppskov med inbetalning av skatter och andra avgifter (yrkande 30), en möjlighet till dispens med betalningen i väntan på ny lagstiftning (yrkande 31) och ett nytt skattebetalningssystem för näringsidkare som innebär att skatten betalas in först efter det att inkomst erhållits (yrkande 32).

Utskottets ställningstagande

Den som bedriver näringsverksamhet skall betala preliminär skatt, vanligen i form av F-skatt eller särskild A-skatt. F-skatt och särskild A-skatt debiteras i en post och betalas med lika stora belopp varje månad. Skatteverket får emellertid på begäran av den skattskyldige besluta att F-skatt och särskild A-skatt skall betalas endast under vissa kalendermånader, om den skattskyldiges näringsverksamhet pågår endast under en del av kalenderåret och det finns särskilda skäl (11 kap. 4 och 5 §§ SBL). Den sistnämnda bestämmelsen är avsedd att minska problemen för företag där verksamhet pågår under endast en del av året, t.ex. en campingplats som har öppet endast under sommarmånaderna, och infördes i samband med skattekontoreformen (se prop. 1996/97:100, del. 1, s. 406–407). Dessutom finns en möjlighet för den skattskyldige att fylla i och skicka in en ny preliminär självdeklaration, om den preliminära skatten visar sig vara för hög med hänsyn till den faktiska inkomsten.

Utskottet har under de senaste åren återkommande behandlat yrkanden liknande de nu aktuella, senast i betänkande 2002/03:SkU12. Utskottet har därvid ansett att de problem som det pekas på i motionen redan har erhållit en tillfredsställande lösning. Vad i övrigt gäller åtgärder på skatteområdet på grund av stormen övervägs sådana av regeringen för närvarande, och i 2005 års vårproposition har regeringen aviserat olika åtgärder som syftar till att hjälpa stormdrabbade skogsägare. Dit hör temporärt slopad die-

selskatt för skogsmaskiner i det berörda området, schablonstöd för att återställa skogsbilvägar och skogsmark och därutöver ett särskilt stöd till drabbade skogsägare. Med det anförda avstyrker utskottet de nu aktuella yrkandena i motion MJ15.

Deklarationsblankett och slutskattebesked

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår alla motioner och ett motionsyrkande från allmänna motionstiden 2004 om ett tillkännagivande angående uppgifterna på deklarationsblanketten och i slutskattebeskedet.

Jämför reservation 5 (m, kd).

Motionerna

I några motioner krävs förenklingar på deklarationsområdet. I motion Sk264 av Matilda Ernkrans och Inger Lundberg (s) påkallas ett uttalande om en skyndsam utveckling av en metod för onlinebokföring och deklaration via Internet för företag. I motion Sk345 av Krister Örnfjäder (s) förespråkas ett slopande av inkomst- och skatteuppgifterna på mycket små belopp, typ 40 kr och därunder. I motion N409 (yrkande 34) av Martin Andreasson m.fl. (fp) föreslås en försöksverksamhet med förenklade deklarationsregler för småföretag i Stockholm.

I andra motioner tas innehållet i de förtryckta deklarationsblanketterna och slutskattebeskeden upp. I motion Sk378 av Lena Adelsohn Liljeroth (m) krävs en redovisning av arbetsgivaravgifterna på den förtryckta deklarationsblanketten och i slutskattebeskedet. I motion Sk203 av Inger René och Cristina Husmark Pehrsson (m) begärs en redovisning av arbetsgivaravgiften i slutskattebeskedet för statligt anställda. Slutligen påyrkas i motion Sk220 av Carl-Axel Roslund (m) av pedagogiska skäl en redovisning av alla inkomster och bidrag i deklarationsblanketten, även icke skattepliktiga som t.ex. barnbidrag och studiestöd.

Utskottets ställningstagande

När det gäller frågan om elektroniska deklarationer vill utskottet framhålla att regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer enligt 10 kap. 26 § första stycket SBL får föreskriva eller i enskilda fall medge att preliminär självdeklaration och skattedeklaration får lämnas i form av elektroniskt dokument (prop. 2001/02:127 s. 165, bet. 2001/02:SkU27). Skatteverket har de senaste åren utvecklat verksamheten, och information härom finns att hämta på Skatteverkets hemsida (www.skatteverket.se, sök på E-tjänster).

Utskottet vill vidare framhålla att vissa förenklingar för näringsidkare gjordes i samband med införandet av lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter (prop. 2001/02:25, bet. 2001/02:SkU10). Enligt

den nya lagen sker förtryckning av kontrolluppgifter på deklarationsblanketter för alla fysiska personer och svenska dödsbon, alltså även näringsidkare. Vidare skall numera alla deklarationsskyldiga, såväl fysiska som juridiska personer, lämna självdeklaration senast den 2 maj taxeringsåret. Tidigare gällde för näringsidkare som lämnade särskild självdeklaration normalt den 31 mars.

När det gäller beloppsgränser gäller följande:

- Den som bedriver näringsverksamhet skall lämna kontrolluppgift på ersättning eller förmån av tillfälligt arbete om ersättningen eller förmånen uppgår till 100 kr (6 kap. 5 § lagen [2001:1227] om självdeklarationer och kontrolluppgifter).
- För fysiska personer gäller i stället 1 000 kr (samma paragraf).
- Kontrolluppgift för ränta och fordringar: Om den sammanlagda räntan på konton understiger 100 kr för en person behöver kontrolluppgift inte lämnas.
- När det gäller överskjutande skatt: Återbetalning av skatt skall inte göras av belopp som understiger 100 kr (18 kap. 7 § SBL).
- När det gäller obetald kvarsatt: Belopp under 500 kr lämnas i normala fall inte till indrivning (20 kap. 1 § 2 SBL).

Utskottet finner dessa beloppsgränser väl avvägda och ser ingen anledning att ändra på dem. Motion Sk345 avstyrks därför. När det gäller förtryckta uppgifter på förenklad självdeklaration bestämmer Skatteverket självt vilka uppgifter som skall förtryckas (4 kap. 2 § andra stycket lagen [2001:1227] om självdeklarationer och kontrolluppgifter). Utskottet anser att riksdagen inte bör detaljreglera dessa förtryckningar och avstyrker också de motioner som innehåller sådana krav. Vad slutligen gäller vilka uppgifter som slutskattebeskedet bör innehålla har utskottet tidigare motsatt sig att införa föreskrifter om att dessa skall innehålla andra uppgifter än som behövs för att ge den skattskyldige information om den slutliga skatten och Skatteverkets beräkning av denna skatt, senast i betänkande 2003/04:SkU25. De nuvarande lagbestämmelserna (11 kap. 14 § SBL) är utformade med utgångspunkt härifrån, och mer behövs enligt utskottets mening inte.

Med det anförda avstyrker utskottet samtliga nu behandlade motioner.

Lönebesked

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår alla motioner och ett motionsyrkande från allmänna motionstiden 2004 om ett tillkännagivande angående uppgifterna i lönebesked.

Jämför reservation 6 (m, kd).

Motionerna

I motion Sf357 (yrkande 10) av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m) yrkas en lagstadgad skyldighet att redovisa arbetsgivaravgifter på den anställdes lönebesked. En liknande inriktning har motionerna Sk279 av Stefan Hagfeldt och Ola Sundell (m) och Sk442 av Sverker Thorén (fp). I syfte att göra den anställda medveten om hur mycket som betalas i skatt och avgifter föreslås i motion Sk427 av Hans Backman (fp) en förändrad skatteuppbörd så att hela lönen betalas ut och att den anställda därefter får ansvaret för skatte- och avgiftsinbetalningarna.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tidigare ställt sig avvisande till en sådan utökning av företagens obligatoriska uppgiftslämnande som motionärerna förespråkar, och utskottet vill inte heller nu medverka till denna påreglering, som skulle gå stick i stäv mot inriktningen att så mycket som möjligt minska företagens uppgiftslämnande. Risken är att sådana regler skulle kunna krångla till redovisningen för somliga företag när anställningsförhållandena för den anställda är en smula komplicerade, vilket de ibland är. Däremot vill utskottet gärna framhålla att utskottet ser positivt på att företagen på frivillig grund och som en serviceåtgärd lämnar sina anställda de uppgifter om arbetsgivaravgifter m.m. som motionärerna är inne på. Vad sedan gäller förslaget i motion Sk427 om förändrad skatteuppbörd finner utskottet att det knappast går att förena med gällande preliminärskattesystem. Med det anförda avstyrker utskottet samtliga nu behandlade motioner.

Uppbörd av avgift till trossamfund och ideella föreningar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion från allmänna motionstiden 2004 om ett tillkännagivande angående statlig medverkan vid uppbörden av avgift till trossamfund och ideella föreningar.

Motionen

Enligt motion Sk334 av Leif Björnlod (mp) bör idrottsrörelsen, bygderörelsen och andra ideella föreningar som tagit över verksamheter som tidigare det allmänna svarat för jämsättas med trossamfunden när det gäller Skatteverkets hjälp med avgiftsuppbörden. I det syftet begär motionären att regeringen skall tillsätta en parlamentarisk utredning med uppgift att lägga fram förslag på hur samhällets stöd till ideella föreningar skall utformas i framtiden.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill erinra om att den statliga medverkan vid betalningen av kyrkoavgift och avgift till vissa trossamfund regleras särskilt i lag – nämligen lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund (prop. 1998/99:38, bet. 1998/99:KU18) – och är motiverad av särskilda förhållanden. Bakgrunden är ett principbeslut att staten skulle erbjuda Svenska kyrkan kostnadsfri uppbördshjälp i samband med att relationerna mellan staten och Svenska kyrkan ändrades i slutet av förra seklet. Av jämställdhetsskäl riktades erbjudandet även till vissa andra trossamfund. Denna hjälp med avgiftsuppbörden för Svenska kyrkan och vissa andra trossamfund får dock anses utgöra ett undantag i uppbördssystemet. Att utsträcka denna ordning till att omfatta även övriga trossamfund, idrottsrörelsen och andra ideella föreningar kan enligt utskottets mening inte komma på fråga. Utskottet avstyrker följaktligen motionen.

Nordiskt skattekontor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion från allmänna motionstiden 2004 om ett tillkännagivande angående inrättande av ett nordiskt skattekontor.

Motionen

I motion U309 (yrkande 4) återkommer Runar Patriksson (fp) med ett förslag om att inrätta ett nordiskt skattekontor. Enligt motionärens mening är skapandet av ett nordiskt skattekontor för hela Norden den bästa lösningen av problemen med arbete och småföretagande över de nordiska gränserna.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tidigare ställt sig tveksamt till om just förslaget om ett nordiskt skattekontor av det slag som beskrivs i motionen är det bästa och lämpligaste för att lösa integrationsproblemen och gränsgångarfrågorna mellan de nordiska länderna. Vad gäller gränsgångarfrågorna i Öresundsregionen har utskottet också pekat på det informationscenter som finns i Malmö och som erbjuder information om alla frågor som gäller skatter, avgifter, förmåner, utbildning m.m. som gränsgångare ställs inför. Utskottet vidhåller sin ståndpunkt och avstyrker motion U309 yrkande 4.

Rättssäkerhetsfrågor, skatteprocessen, eftertaxering, skattetillägg, förseningsavgift och generalklausulen i skatteflyktslagen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår alla motioner och motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2004 om ett tillkännagivande angående rättssäkerhetsfrågor, eftertaxering, skattetillägg, förseningsavgift och generalklausulen i skatteflyktslagen.

Jämför reservationerna 7 (m, fp, kd, c) och 8 (v).

Motionerna

I motion Sk302 av Susanne Eberstein och Kerstin Kristiansson Karlstedt (s) betonas att eftertaxeringsinstitutet är krångligt och att det ofta leder till tidsödande rättsprocesser. I syfte att göra beskattningen mera enkel och transparent föreslår motionärerna att eftertaxeringsinstitutet avskaffas och att i stället den tid Skatteverket utan särskilda kriterier kan påföra oredovisade inkomster förlängs.

Moderata samlingspartiet vill stärka rättssäkerheten på en rad områden. I motion N305 (yrkande 13) av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m) begärs att regeringen lägger fram förslag till nya regler på följande områden, nämligen

- införande av en "omvänd" generalklausul och avskaffande av den gällande,
- krav på att oaktamhet eller uppsåt föreligger för att skattetillägg skall påföras,
- automatiskt anstånd med inbetalning av skatt respektive skattetillägg vid överklagande av upptaxering eller påförande av skattetillägg,
- enklare överklagningsmöjligheter,
- införande av en tidsgaranti på maximalt 24 månader från det en skattemyndighet ger besked om skattetillägg till dess att dom i högsta instans föreligger,
- förbättrade möjligheter till ersättning till småföretagare som driver skatteprocess,
- regler som innebär att en inbetalning av skatt skall anses ha skett den dag då inbetalningen gjorts (inte när den bokförts), och
- införande av en senare dag för inbetalningar av mervärdesskatt.

I motion Sk206 av Ulf Sjösten (m) krävs kraftfulla och konkreta åtgärder och en parlamentarisk utredning för en översyn av skatteprocessen. Man behöver enligt motionären se över den nuvarande ordningen med långsamma skatteprocesser, förvaltningsdomstolarnas kompetens på skatteområdet och deras organisation och metoder. Vidare behövs enligt motionären en utvärdering av taxeringslagen från år 1990.

Skattetilläggsfrågan och i några fall frågan om eftertaxering har tagits upp särskilt i några motioner, och genomgående erinras om att det svenska förfarandet för påförande av skattetillägg för några år sedan kritiserades av Europadomstolen för de mänskliga rättigheterna som ansåg att skattetillägg var att likställa med påföljd för brott och borde prövas enligt de principer som gäller för en brottmålsprocess. I motion Sk312 av Lars Lindblad (m) yrkas att reglerna förändras så att det skall krävas att Skatteverket skall påvisa uppsåt eller oaktsamhet för att få påföra skattetillägg, att befrielsegrunderna utvidgas så att skattetillägg ej utgår vid rena misstag samt att skattetillägget skall stå i proportion till brottets storlek och allvar. Ett liknande yrkande kompletterat med krav på bestämda tidsfrister vid handläggning av skattetilläggsfrågor och automatiskt anstånd vid överklagande läggs fram i motion Sk407 av Jeppe Johnsson m.fl. (m, fp, kd och c). I motion Sk367 av Tomas Högström och Jan-Evert Rådström (m) yrkas överföring av Skatteverkets befogenhet att besluta om skattetillägg till domstol. Ett liknande yrkande läggs fram i motion Sk409 av Anita Sidén och Elizabeth Nyström (m) där motionärerna dessutom vill ha kortare handläggningstider i skatteprocessen och överföring av eftertaxeringarna till domstol. I motion Ju426 (yrkande 2) av Viviann Gerdin (c) motsätter sig motionären att det skall kunna krävas inbetalning av skattehöjning och skattetillägg innan domen vunnit laga kraft.

I motion Sk454 (yrkande 5) av Lars Leijonborg m.fl. (fp) yrkas att generalklausulen i skatteflyktslagen avskaffas. Skälet är att regeln enligt motionärernas mening är svårbegriplig och oförutsebar och strider mot rättssäkerhetens idé.

I motion Sk452 (yrkande 27) av Per Landgren m.fl. (kd) krävs enklare regler för skatteinbetalningar. Motionärerna efterlyser bl.a. sänkt förseningsavgift, ändrade förfallodagsregler så att betalning skall ha anses ha skett när inbetalning på post eller bank har gjorts samt enklare regler för föreningar som tillfälligt betalar ut skattepliktiga arvoden.

Till rättssäkerhetsområdet hör ytterligare två yrkanden. I motion Sk234 av Anita Sidén och Magdalena Andersson (m) begärs sänkta kostnader för förhandsbesked hos Skatterättsnämnden och i motion Sk337 av Marie Engström m.fl. (v) begärs förslag av innebörd att ett skriftligt besked från Skatteverket skall gälla även om rättsläget vid en senare revision bedöms annorlunda.

Utskottets ställningstagande

Vad först gäller frågan om att förenkla eller avskaffa eftertaxeringsinstitutet och i stället förlänga tiden för skattemyndigheten att utan att behöva iaktta de särskilda eftertaxeringsreglerna höja taxeringen på grund av oredovisade inkomster som påträffats, kan utskottet i och för sig hålla med motionärerna om att en eftertaxering är kringgärdad av mer formalia och kräver normalt en mer ingående rättslig prövning än en enkel taxeringshöjning. Dessa procedurregler och kriterier i eftertaxeringsinstitutet är emeller-

tid motiverade av rättssäkerhetsskäl och behovet för den skattskyldige av att kunna lita på att en beslutad taxering ligger fast om inte de särskilda eftertaxeringsgrunderna föreligger. Utskottet är inte berett att ändra på denna ordning.

Vad därefter gäller kraven på omfattande lagändringar eller parlamentariska utredningar delar utskottet inte motionärernas uppfattning att det finns något samlat behov av reformer eller utredningar på de områden som nämns i motionerna. De flesta frågor som motionärerna tar upp är sådana som behandlats ingående av riksdagen de senaste åren på grund av olika förändringar i de berörda systemen, t.ex. skattetillägs- och anståndsfrågorna, varom mera nedan. Andra frågor kan avfärdas som rena symbolfrågor som inte har någon större betydelse för rättssäkerheten men som vissa av de borgerliga partierna ändå återkommer till varje år, t.ex. frågan om generalklausulen i skatteflyktslagen som också berörs nedan.

Eftersom skattetillägsreglerna tas upp särskilt i flera motioner vill utskottet erinra om att skattetilläggssystemet genomgick en genomgripande reform våren 2003 efter ett omfattande utredningsarbete och med beaktande av Europadomstolens domar angående dessa regler (prop. 2002/03:106, bet. 2002/03:16). De nya reglerna som riksdagen antog innebar ökade möjligheter till nyanserade bedömningar, tydligare och utvidgade befrielsegrunder och ökade möjligheter till anstånd då den taxering som föranlett skattetillägget överklagas. Motsvarande förändringar skedde beträffande tulltillägg. Kriterierna för att påföra skattetillägg gavs en tydligt objektiv karaktär och att nu införa kriterierna uppsåt och oaktsamhet i stället för de objektiva kriterier som gäller skulle enligt utskottets mening ge sämre rättssäkerhet. Vidare finner utskottet, nu liksom tidigare, att skattetillägg även fortsättningsvis bör prövas i första instans av skattemyndighet och inte av domstol men med rätt för den enskilde att få till stånd en överprövning i domstol, annars skulle den masshantering som det skulle bli fråga om för domstolarnas del riskera att leda till att tillräcklig uppmärksamhet inte skulle kunna ägnas de verkligt tvistiga och komplicerade fallen. Som utskottet tidigare funnit ligger förfarandet väl i linje med Europadomstolens domar och Europakonventionen för de mänskliga rättigheterna.

När det gäller den tid det tar för skatteprocessen i domstolarna håller utskottet med motionärerna om att det är önskvärt att denna tid kortas ned, särskilt i sådana processer som kan komma att följas av brottmålsprocesser. Utskottet finner samtidigt att detta är i allt väsentligt en resurs- och organisationsfråga. Utskottet vill erinra om att ett motiv för inrättandet av det nya Skatteverket bl.a. har varit att få till stånd smidigare och bättre rutiner i hela organisationen, mer specialisering av arbetsuppgifter, förbättrat datorstöd och mer enhetlig rättsstillämpning, vilket bör innebära att det – såvitt det ankommer på Skatteverket – bör finnas förutsättningar att bringa ned handläggnings- och processtiderna ytterligare. I sin senaste årsredovisning anför också Skatteverket att fokuseringen på kortare handläggningstider har gett gott resultat och lett till betydande förbättringar för skatte- och

avgiftsanmälan, för obligatoriska omprövningar och för bouppteckningar. Genom förstärkningar av skattebrottsenheter avslutas dessutom alltför förundersökningar på allt kortare tid, enligt årsredovisningen. Genom de klara ambitionerna på detta område finns det enligt utskottets mening ingen anledning för riksdagen att göra något uttalande.

När det gäller förseningsavgiften vill utskottet framhålla att förseningsavgiftsreglerna reformerades samtidigt med skattetillägsreglerna hösten 2003 så att den numera utgår i tre steg, alltefter förseningens längd. Anledning saknas enligt utskottets mening att nu överväga ytterligare ändringar.

När det gäller det återkommande kravet på avskaffande av den s.k. generalklausulen anser utskottet att den behövs så länge det finns möjlighet att utnyttja t.ex. asymmetrier i skattelagstiftningen för att tillskansa sig skattefördelar på ett icke avsett sätt. Utskottet vidhåller således att Skatteverket behöver denna möjlighet för att ingripa mot förfaranden som inte kan förhindras eller motverkas på annat sätt.

Den speciella frågan om ideella föreningars skyldighet att registrera sig som arbetsgivare även vid tillfälliga utbetalningar av skattepliktiga arvoden och liknande har behandlats ett flertal gånger under de senaste åren trots att problemet faktiskt löstes redan 1997 i samband med införandet av SBL. Senaste gången frågan var uppe (bet. 2002/03:SkU12 s. 18) påpekade utskottet – liksom tidigare – att den som behöver redovisa utbetalda belopp endast en gång per år bara behöver lämna skattedeklaration för den aktuella månaden. Detta har blivit möjligt genom att den aktuella verksamheten registreras som säsongsmässig, och då skickas bara en skattedeklaration ut. Det sker vid årets ingång. Lagstöd för det aktuella förfarandet finns i 10 kap. 13 § SBL. Skatteverket informerar om förfarandet i sin skattedeklarationsbroschyr (SKV 409 s. 5) under rubriken Undantag – arbetsgivaravgifter och avdragen skatt.

Frågan om avgift för förhandsbesked regleras i 17 § lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor (prop. 1997/98:65, bet. 1997/98:SkU19). Enligt denna bestämmelse får Skatterättsnämnden ta ut en avgift av en enskild sökande enligt föreskrifter som regeringen bestämmer. Enligt 4 § förordningen (1998:196) om förhandsbesked i skattefrågor skall avgiften bestämmas till högst 10 000 kr och lägst 600 kr. Om det finns särskilda skäl får avgiften bestämmas till lägre belopp än 600 kr. Förhandsbesked som avser indirekta skatter (mervärdesskatt och punktskatter) lämnas utan avgift eftersom sådana skatter typiskt sett skall belasta den slutlige konsumenten av den skattepliktiga varan eller tjänsten medan förhandsbeskedet i regel inte söks av denne (prop. 1997/98:65 s. 49–50). Ordningen med en avgift för att få ett förhandsbesked går tillbaka till 1951 års lag i ämnet och motiverades med ”önskvärdheten av en anordning ägnad att förhindra missbruk av frågerätten” och att avgiften i flertalet fall ”torde te sig obetydlig i förhållande till de skattebelopp som i det särskilda fallet erbjuda jämförelse” (prop. 1951:64 s. 115). Utskottet anser att dessa synpunkter alltför har relevans.

Angående frågan hur man skall förhålla sig till skriftligt besked från Skatteverket som visar sig vara felaktigt vill utskottet framhålla att det i princip är lagar och förordningar som gäller, inte besked från tjänstemän. Den som vill ha ett auktoritativt besked i en skattefråga, som binder upp myndigheterna, är hänvisad till att ansöka om förhandsbesked. Utskottet vill också framhålla att den nya organisationen av skatteförvaltningen i det enhetliga Skatteverket bl.a. har som motiv att förbättra möjligheterna till ledning och styrning samt att förbättra datorstödet och att underlätta en enhetlig rättstillämpning. Utskottet förutsätter att sådana situationer som beskrivs i motionen skall kunna undvikas i framtiden.

Med det anförda avstyrker utskottet samtliga nu berörda motioner och motionsyrkanden.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. **Kontroll, revision, svartarbete, kassaapparater, entreprenadavdrag m.m., punkt 2 (m)**

av Ulf Sjösten (m) och Stefan Hagfeldt (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om kontroll, revision, svartarbete, kassaapparater, entreprenadavdrag m.m. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:A350 yrkande 9, bifaller delvis motion 2004/05:N393 yrkande 22 och avslår motionerna 2004/05:Sk276, 2004/05:Sk296, 2004/05:Sk308, 2004/05:Sk327, 2004/05:Sk477, 2004/05:Sk479 yrkandena 1 och 2 samt 2004/05:MJ440 yrkande 2.

Ställningstagande

I likhet med Kommunstyrelsen i Malmö, som motionärerna bakom motion A350 refererar till, anser vi att det är viktigt att bekämpa ekonomisk brottslighet och svartjobb. Nyttjandet av svart arbetskraft leder till osunt företagande och inte minst negativa effekter på längre sikt för den enskilde. Det bästa sättet att motverka svartjobb är att erbjuda människor riktigt arbete. Målsättningen bör vara att omvandla de arbetsuppgifter som i dag utförs svart till riktiga arbeten där lagar och regler följs. Regeringen bör snarast ta politiska initiativ för att se till att de skattemässiga villkoren för arbete och företagande blir sådana att en omvandling sker. Vi anser att riksdagen med anledning av motionerna A350 yrkande 9 och N393 yrkande 22 bör rikta ett tillkännagivande med denna innebörd till regeringen.

2. **Kontroll, revision, svartarbete, kassaapparater, entreprenadavdrag m.m., punkt 2 (kd)**

av Lars Gustafsson (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om kontroll, revision, svartarbete, kassaapparater, entreprenadavdrag m.m. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:N393 yrkande 22, bifaller delvis motion 2004/05:A350 yrkande 9 och avslår motionerna 2004/05:Sk276, 2004/05:Sk296, 2004/05:Sk308, 2004/05:Sk327, 2004/05:Sk477, 2004/05:Sk479 yrkandena 1 och 2 samt 2004/05:MJ440 yrkande 2.

Ställningstagande

Den ekonomiska brottsligheten som omsätter många miljarder kronor och den svarta sektorns utbredning är ett mycket allvarligt strukturproblem i den svenska ekonomin och innebär ett kraftigt skattebortfall. Företeelsen hämmar tillväxten av en vit tjänstesektor där det faktiskt finns en efterfrågan, t.ex. hushållstjänster, reparationer och underhåll i hemmen samt bilreparationer. En modell med en 50-procentig skattereduktion, som snabbt skulle omvandla en stor del av det svarta arbete som utförs på detta område till vitt arbete, bör snarast genomföras, samtidigt som man också bör underlätta för de arbetstagare som erbjuds hemservice som löneförmån av sina arbetsgivare att acceptera denna förmån utan orimliga skattekonsekvenser. Vidare bör regeringen omedelbart starta arbetet med en ny skattereform som är så utformad att den inte utmanar skattemoralen och där utgångspunkten är enkelhet, låga skattesatser, effektivitet, generalitet och breda skattebaser. Det behövs också mer resurser till rättsväsendet för bekämpning av ekonomisk brottslighet och effektivare skatteindrivning. Konkurrensverkets roll måste stärkas när det gäller att verka för en effektiv och rättvis konkurrens i privat och offentlig verksamhet. Den moraliska medvetenheten och den allmänna viljan att handla rätt och riktigt måste återupprättas. Jag föreslår att riksdagen med bifall till motion N393 yrkande 22 och med anledning av motion A350 yrkande 9 riktar ett tillkännagivande av denna innebörd till regeringen.

3. Kontroll, revision, svartarbete, kassaapparater, entreprenadavdrag m.m., punkt 2 (v)

av Marie Engström (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om kontroll, revision, svartarbete, kassaapparater, entreprenadavdrag m.m. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:Sk276, bifaller delvis motionerna 2004/05:Sk296, 2004/05:Sk308, 2004/05:Sk327, 2004/05:Sk477, 2004/05:Sk479 yrkandena 1 och 2 samt 2004/05:MJ440 yrkande 2 och avslår motionerna 2004/05:N393 yrkande 22 och 2004/05:A350 yrkande 9.

Ställningstagande

Frågan hur ekonomisk brottslighet, svartarbete och skatteundandragande skall motarbetas är synnerligen viktig och det är nödvändigt att nu vidta åtgärder så att situationen märkbart förbättras. Det är positivt att regeringen i vårpropositionen prioriterar frågan och redovisar ett antal tydliga åtgärder som t.ex. förbättring av skattekontrollen, effektivisering av skattebrottsenheternas verksamhet, införande av entreprenadavdrag och omvänd momsskyldighet, införande av krav på typgodkända kassaregister, bättre regelsystem för informationsutbytet mellan Skatteverkets fiskala verksamhet och skattebrottsenheterna m.m. Men jag anser att det inte räcker. Jag biträder uppfattningen i motion Sk276 (v) att en av orsakerna till att man inte kommer åt ekobrottslingar och människor som ägnar sig åt skattesmitning är att myndigheterna inte har tillräckliga resurser och befogenheter för att motverka och avslöja dem.

Inom restaurang- och byggbranschen, som är överrepresenterad när det gäller ekobrott och skatteundandragande, har man inlett en samverkan med skattemyndigheterna, byggentreprenörerna och byggfacket och bl.a. skärpt identitets- och närvarokontrollen på byggena. Det visar att branschen själv inte anser att sådana åtgärder är alltför långtgående. Mot den bakgrunden finner jag det rimligt att myndigheterna ges laglig rätt att kräva legitimation i liknande sammanhang. Taxerings- och skatterevisorer bör ha rätt att utföra legitimationskontroll vid revisioner för att kunna stämma av dem som vid revisionstillfället arbetar på exempelvis en restaurang mot arbetsgivarregistret. Vad gäller restaurangnäringen bör det vidare övervägas att återkalla eventuella serveringstillstånd om kontrollen visar att det finns svart arbetskraft på arbetsplatsen.

Vad som nu anförts bör riksdagen med bifall till motion Sk276 (v) och med anledning av nu behandlade s-motioner som sin mening ge regeringen till känna.

4. Särskilda regler om inbetalning av skatt m.m. i samband med stormen i södra Sverige i januari 2005, punkt 3 (m, fp, kd, c)

av Anna Grönlund Krantz (fp), Ulf Sjösten (m), Jörgen Johansson (c), Stefan Hagfeldt (m), Anne-Marie Ekström (fp) och Lars Gustafsson (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförts i reservationen om särskilda regler om inbetalning av skatt m.m. i samband med stormen i södra Sverige i januari 2005. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05: MJ5 yrkandena 30–32.

Ställningstagande

Vi vill framhålla att stormen i januari 2005 och den enorma mängd träd som fälldes till följd av dess härjningar har drabbat skogsägarna i regionen hårt, inte minst ekonomiskt, och verkningarna kommer av allt att döma tyvärr att bli bestående under lång tid framöver. Även andra företagare har drabbats och fått problem på grund av stormen. Produktionsbortfall och uteblivna inkomster kommer att göra det svårt för skogsägarna och många andra företagare att betala in preliminärskatter och mervärdesskatt inom föreskrivna tider. Vi anser att regeringen i god tid bör vidta åtgärder för att hårt drabbade företag skall slippa hamna hos kronofogden eller belastas med straffavgifter på grund av stormens härjningar. Det bör därför införas en möjlighet för myndigheterna att medge generösa uppskov med inbetalningar av skatter och andra avgifter. Regeringen bör skyndsamt återkomma till riksdagen med ett förslag om detta. Drabbade företag bör i väntan på ny lagstiftning kunna begära dispens.

Vi vill också betona att många enskilda näringsidkare har en ojämn inkomst under året men betalar lika mycket skatt varje månad. Nackdelarna med detta system blir särskilt tydliga ett år som detta när januari månad kanske blir helt inkomsttom för vissa företag. Det är därför dags att reformera systemet med en preliminär deklaration som avges vid årets början. Företagare ska inte tvingas betala skatt utan att ha haft motsvarande inkomst. Vi föreslår ett system där inbetalning av skatt sker *efter* det att man haft inkomsten. Detta skulle inte minst hjälpa dem som av någon oförutsägbart anledning drabbas av en minskad eller utebliven inkomst.

Riksdagen bör rikta ett tillkännagivande av angiven innebörd till regeringen. Det innebär att vi tillstyrker motion MJ5 yrkandena 30–32.

5. Deklarationsblankett och slutskattebesked, punkt 4 (m, kd)

av Ulf Sjösten (m), Stefan Hagfeldt (m) och Lars Gustafsson (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om deklaraionsblankett och slutskattebesked. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2004/05:Sk203 och 2004/05:Sk378 samt avslår motionerna 2004/05:Sk220, 2004/05:Sk264, 2004/05:Sk345 och 2004/05:N409 yrkande 34.

Ställningstagande

Med en uppställning av slutskattebeskedet, och möjligen även den förtryckta deklaraionsblanketten, som gör det möjligt att överblicka arbetsgivaravgifternas och pensionsavgifternas storlek anser vi att skattebetalarna skulle kunna få en bättre information om det allmännas skatte- och avgiftsut-

tag på löner och andra arbetsinkomster än för närvarande. Med nuvarande datateknik bör en sådan utökad information på slutskattebeskedet respektive deklarationsblanketten inte vålla nämnvärt merarbete för Skatteverket, och vinsten i form av ett ökat medvetande hos medborgarna om skatternas och avgifternas storlek överväger stort de eventuella nackdelarna i form av marginellt ökade administrativa insatser. Med det anförda tillstyrker vi delvis motionerna Sk203 och Sk378 och avstyrker övriga motioner.

6. Lönebesked, punkt 5 (m, kd)

av Ulf Sjösten (m), Stefan Hagfeldt (m) och Lars Gustafsson (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om lönebesked. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2004/05:Sk279, 2004/05:Sk442 och 2004/05:Sf357 yrkande 10 och avslår motion 2004/05:Sk427.

Ställningstagande

I Sverige, med världens högsta skattetryck, är det särskilt viktigt att synliggöra det totala skattetrycket i olika sammanhang för att göra människor medvetna om hur stor lönekostnaden egentligen är och hur mycket av den intjänade lönen som måste betalas in i form av skatter och avgifter. Många skatter och avgifter är dolda för de enskilda löntagarna, t.ex. arbetsgivaravgiften. Ett lönebesked med information om bruttolön, inklusive alla skatter och avgifter för såväl arbetsgivaren som den enskilde, är ett utmärkt sätt att synliggöra det faktiska skattetrycket på löner och andra arbetsinkomster. Åtminstone en gång om året bör den anställde få ett lönebesked i vilket bruttolönen inklusive avgifter enligt lag och avtal redovisas. Arbetsgivaravgifter, löneskatter och andra pålagor som dras av från den ursprungliga bruttolönen bör redovisas särskilt. Staten som arbetsgivare bör kunna föregå med gott exempel. Detta bör riksdagen med anledning av motionerna Sk279, Sk442 och Sf357 yrkande 10 som sin mening ge regeringen till känna.

7. Rättssäkerhetsfrågor, skatteprocessen, eftertaxering, skatte-tillägg, förseningsavgift och generalklausulen i skatteflyktslagen, punkt 8 (m, fp, kd, c)

av Anna Grönlund Krantz (fp), Ulf Sjösten (m), Jörgen Johansson (c), Stefan Hagfeldt (m), Anne-Marie Ekström (fp) och Lars Gustafsson (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om rättssäkerhetsfrågor, skatteprocessen, eftertaxering, skatte-tillägg, förseningsavgift och generalklausulen i skatteflyktslagen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2004/05:Sk206, 2004/05:Sk452 yrkande 27, 2004/05:Sk454 yrkande 5 och 2004/05:Ju426 yrkande 2, bifaller delvis motionerna 2004/05:Sk234, 2004/05:Sk312, 2004/05:Sk367, 2004/05:Sk407, 2004/05:Sk409 och 2004/05:N305 yrkande 13 och avslår motionerna 2004/05:Sk302 och 2004/05:Sk337.

Ställningstagande

Vi anser i likhet med motionären bakom motion Sk206 (m) att det nu krävs kraftfulla och konkreta åtgärder när det gäller rättssäkerheten och att tiden nu är mogen för en grundlig översyn av skatteprocessen. Först och främst krävs en ny översyn av skattetillägget som ofta slår hårt mot den enskilde skattebetalaren utan att denne kunnat förutse konsekvenserna. Vi anser inte att Europadomstolens kritik i fråga om reglernas bristande överensstämmelse med de mänskliga rättigheterna beaktats fullt ut, och ett minimikrav från vår sida är att automatiskt anstånd med betalningen vid en begäran om omprövning eller överklagande alltid bör medges tills domen vunnit laga kraft eller målet avgjorts i sista instans. Det bör också visas att oaktamhet eller uppsåt föreligger för att skattetillägg skall kunna utdömas. Till detta kommer att de långa handläggningstiderna måste kortas. En annan viktig fråga som bör prövas är att människor inte skall behöva utsättas för tvångsåtgärder utan en mycket omsorgsfull rättslig prövning.

Den s.k. generalklausulen är enligt vår mening utformad så att den står i strid mot fundamentala principer inom lagstiftningen, särskilt skattelagstiftningen, som syftar till att eliminera risken för godtycklig beskattning och annan maktutövning. Dess tillämpning är svårbegriplig och oförutsägbart för de skattskyldiga och strider därmed mot det grundläggande kravet i all skattelagstiftning att reglerna skall vara fasta och tydliga så att medborgarna kan förutse konsekvenserna av olika rättshandlingar. Rågången mellan vad som är tillåtet och vad som är förbjudet måste vara klar, och sanktionerna vid ett regelbrott bör också vara klart utformade. Generalklausulen har uppenbara brister i alla dessa hänseenden och bör snarast avskaffas.

Förseningsavgiften har numera givits en utformning som innebär att den kan komma att uppgå till fyra gånger det normala beloppet även vid mindre förseningar. I kombination med den nya förfallodagsregeln att en betalning för att räknas skall vara bokförd på Skatteverkets konto och inte som tidigare helt enkelt ha gjorts i post eller bank kan denna regel komma att drabba framför allt småföretagen på ett orimligt sätt.

Vi ställer oss bakom kravet i motion Sk206 om en parlamentarisk utredning för att förstärka rättssäkerheten på de områden som nu nämnts. Dessutom bör en sådan utredning verkställa en översyn av skatteprocessen och se över vad som kan göras för att göra skatteprocessen mindre långsam än i dag, stärka förvaltningsdomstolarnas kompetens på skatteområdet och förändra deras organisation och metoder till det bättre. Vidare bör taxeringslagen från 1990 utvärderas.

Vi anser att riksdagen genom ett tillkännagivande till regeringen bör begära de åtgärder vi nu har angett. Det innebär att vi tillstyrker motionerna Sk206, Sk454 yrkande 5, Sk452 yrkande 27 och Ju426 yrkande 2. Motionerna N305 yrkande 13, Sk234, Sk312, Sk367, Sk407 och Sk409 finner vi med denna utgång delvis tillgodosedda, medan vi avstyrker motionerna Sk302 och Sk337.

8. Rättssäkerhetsfrågor, skatteprocessen, eftertaxering, skatte-tillägg, förseningsavgift och generalklausulen i skatteflyktslagen, punkt 8 (v)

av Marie Engström (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om rättssäkerhetsfrågor, skatteprocessen, eftertaxering, skatte-tillägg, förseningsavgift och generalklausulen i skatteflyktslagen. Därmed bifaller riksdagen motion 2004/05:Sk337 och avslår motionerna 2004/05:Sk206, 2004/05:Sk234, 2004/05:Sk302, 2004/05:Sk312, 2004/05:Sk367, 2004/05:Sk407, 2004/05:Sk409, 2004/05:Sk452 yrkande 27, 2004/05:Sk454 yrkande 5, 2004/05:Ju426 yrkande 2 och 2004/05:N305 yrkande 13.

Ställningstagande

Om en sådan situation som beskrivs i motion Sk337 (v) inträffar, nämligen att en näringsidkare tillskrivit Skatteverket i en fråga och fått ett svar som Skatteverket vid en senare revision inte vill hålla sig till trots att samma omständigheter föreligger, är detta enligt min mening inte acceptabelt. Om omständigheterna som ligger till grund för det skriftliga svaret överensstämmer med de omständigheter som föreligger vid revisionstillfället bör bedömningen från det första bedömningstillfället – som kommit till uttryck i det

skriftliga svaret – gälla. Skatteverket bör alltså vara bundet till det skriftliga svar som verket har gett till en skattskyldig. Regeringen bör uppdra åt Skatteverket att vidta åtgärder för att se till att situationen inte inträffar och annars se över vad som kan göras om den i alla fall skulle inträffa och därefter återkomma till riksdagen med en redovisning. Med det anförda tillstyrker jag motion Sk337 och avstyrker övriga nu berörda motioner.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2004/05:99 Val av ledamot i skattenämnd, m.m.:

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i taxeringslagen (1990:324),
2. lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet,
3. lag om ändring i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller påлага, och
4. lag om ändring i lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden.

Motion väckt med anledning av händelse av större vikt

2004/05:MJ5 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

30. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om uppskov med inbetalning av skatter och avgifter.
31. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om dispens med inbetalning av skatter och avgifter i väntan på ny lag om uppskov.
32. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att införa en preliminär deklaration för företag.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2004

2004/05:Sk203 av Inger René och Cristina Husmark Pehrsson (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att arbetsgivaravgiften skall redovisas på slutskattningsdelen för statligt anställda.

2004/05:Sk206 av Ulf Sjösten (m):

Riksdagen begär att regeringen tillsätter en parlamentarisk utredning för en översyn av skatteprocessen i enlighet med vad som anförts i motionen.

2004/05:Sk220 av Carl-Axel Roslund (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att redovisa alla inkomster och bidrag i deklarationen.

2004/05:Sk234 av Anita Sidén och Magdalena Andersson (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att underlätta Skatterättsnämndens rådgivning till småföretagare.

2004/05:Sk264 av Matilda Ernkrans och Inger Lundberg (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att ge Skatteverket i uppdrag att skyndsamt utveckla en metod för onlinetjänst och deklaration via Internet för företag.

2004/05:Sk276 av Marie Engström m.fl. (v):

Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag enligt vad i motionen anförts om rätt till legitimationskontroll vid revisioner.

2004/05:Sk279 av Stefan Hagfeldt och Ola Sundell (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om behovet av att synliggöra skatter och arbetsgivaravgifter i lönebeskedet.

2004/05:Sk296 av Hillevi Larsson och Britt-Marie Lindkvist (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförts om svartarbete.

2004/05:Sk302 av Susanne Eberstein och Kerstin Kristiansson Karlstedt (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om avskaffande av eftertaxeringsinstitutet.

2004/05:Sk308 av Anders Karlsson (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om ekonomisk brottslighet inom kontantbranschen.

2004/05:Sk312 av Lars Lindblad (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om förändringar av lagstiftningen beträffande skattetillägg.

2004/05:Sk327 av Bo Bernhardsson (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om behovet av en ändrad lagstiftning som ger möjlighet för berörda myndigheter att genomföra oanmälda inspektioner.

2004/05:Sk334 av Leif Björnlod (mp):

Riksdagen begär att regeringen tillsätter en parlamentarisk utredning med uppgift att lägga fram förslag på hur samhällets stöd till ideella föreningar skall utformas i framtiden.

2004/05:Sk337 av Marie Engström m.fl. (v):

Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag om giltigheten av skattehandläggares skriftliga svar till skattskyldiga.

2004/05:Sk345 av Krister Örnfjäder (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anföras om ändrade rutiner för besked om slutlig skatt.

2004/05:Sk367 av Tomas Högström och Jan-Evert Rådström (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anföras om skattemyndighetens rätt att utdöma skattetillägg.

2004/05:Sk378 av Lena Adelsohn Liljeroth (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anföras om redovisning av arbetsgivaravgifterna på förtryckta deklarationsblanketter och slutskattebesked.

2004/05:Sk407 av Jeppe Johnsson m.fl. (m, fp, kd, c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anföras om subjektivt rekvisit, befrielse, handläggningstider och anstånd när det gäller skattetillägg.

2004/05:Sk409 av Anita Sidén och Elizabeth Nyström (båda m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anföras om behovet av rättssäkerhet i skatteprocessen.

2004/05:Sk427 av Hans Backman (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anföras om att skatteuppbörden skall förändras så att hela lönen först utbetalas till de anställda, vars ansvar det sedan är att sköta inbetalningarna av skatter och avgifter till staten och kommunerna, så att de därmed kan få en öppen redovisning av hur mycket av lönen som går till olika skatter och avgifter.

2004/05:Sk442 av Sverker Thorén (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anföras om att samtliga skatter och avgifter som arbetsgivaren är skyldig att betala, och som är direkt kopplade till löntagaren, skall redovisas på lönebeskedet.

2004/05:Sk452 av Per Landgren m.fl. (kd):

27. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förenklade regler för skatteinbetalningar.

2004/05:Sk454 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att avskaffa generalklausulen.

2004/05:Sk477 av Anneli Särnblad och Kurt Kvarnström (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att verka för att huvudentreprenörer inom byggbranschen får ett utvidgat ansvar för underentreprenörernas skatter och avgifter.

2004/05:Sk479 av Barbro Hietala Nordlund och Kurt Kvarnström (båda s):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kontroll av kassaapparater.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en bättre kontroll av kontanthandeln.

2004/05:Ju426 av Viviann Gerdin (c):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att en skattskyldig inte skall tvingas inbetala skattehöjning och skattetillägg förrän de har vunnit laga kraft.

2004/05:U309 av Runar Patriksson (fp):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett nordiskt skattekontor.

2004/05:Sf357 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m):

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om redovisning av arbetsgivarens avgifter och skatter på lönebeskedet.

2004/05:MJ440 av Ragnwi Marcelind (kd):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda omfattningen av svartimport och momsff-fel vid burkhandel från utlandet.

2004/05:N305 av Fredrik Reinfeldt m.fl. (m):

13. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag om förändringar i skattelagstiftningen för att stärka företagarnas rättssäkerhet i enlighet med vad i motionen anförs (avsnitt 5.3.3).

2004/05:N393 av Göran Hägglund m.fl. (kd):

22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om behovet av krafttag mot svartjobben.

2004/05:N409 av Martin Andreasson m.fl. (fp):

34. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om försöksverksamhet i Stockholmsregionen med förenklade deklarationsregler för småföretag.

2004/05:A350 av Tobias Billström m.fl. (m, fp):

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att bekämpa nyttjandet av svart arbetskraft.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

2.1 Förslag till lag om ändring i taxeringslagen
(1990:324)

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 5 § taxeringslagen (1990:324) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Val av ledamot i skattenämnd förrättas av landstingsfullmäktige. I Gotlands län förrättas valet av kommunfullmäktige i Gotlands kommun. Om en skattenämnds verksamhetsområde omfattar flera landsting eller ett landsting jämte Gotlands kommun, skall ledamöter väljas av dessa i proportion till folkmängden i landstinget respektive kommunen.

Valet skall vara proportionellt, om det begärs av minst så många ledamöter som motsvarar den kvot som erhålls om antalet närvarande ledamöter delas med det antal personer valet avser, ökat med 1. Om kvoten är ett brutet tal, skall den avrundas till närmast högre hela tal. I lagen (1992:339) om proportionellt valsätt finns särskilda föreskrifter om förfarandet.

Vid val av ledamöter skall eftersträvas att lekmanakåren får en allsidig sammansättning med hänsyn till ledamöternas ålder, kön och yrke.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2005. De personer som vid utgången av år 2004 var ledamöter i ett skattekontors skattenämnd är behöriga att vara ledamöter i motsvarande skattenämnd efter den 1 januari 2005 till dess att nya ledamöter i den skattenämnden har valts.

¹ Senaste lydelse 1998:1674.

*Föreslagen lydelse*7 kap.
5 §¹

Val av ledamot i skattenämnd vid skattekontor förrättas av landstingsfullmäktige i det landsting där skattekontoret är beläget. Val av ledamot i skattenämnd vid skattekontor i Gotlands län förrättas av kommunfullmäktige i Gotlands kommun.

Om skattekontorets beslutande arbetsenheter är belägna inom flera landsting eller inom ett eller flera landsting och Gotlands kommun, skall ledamöter väljas av landstingsfullmäktige respektive kommunfullmäktige i proportion till folkmängden i de kommuner där skattekontorets beslutande arbetsenheter är belägna.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 5 § lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet¹ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap. **5 §²**

Från databasen får nedan angivna uppgifter lämnas ut till en enskild, om det inte av särskild anledning kan antas att den enskilde som uppgiften avser eller någon närstående lider men om uppgiften röjs.

Uppgifter får lämnas ut om

1. namn och personnummer,
2. organisationsnummer, namn, firma och juridisk form samt i fråga om handelsbolag och andra juridiska personer sådana uppgifter om huvudkontor och säte som avses i 22 kap. 1 b § skattebetalningslagen (1997:483),

3. registrering enligt skattebetalningslagen samt särskilt registrerings- eller redovisningsnummer,

4. på vilket sätt den preliminära skatten skall betalas för en fysisk person,

5. registrering av skyldighet att göra skatteavdrag eller betala arbetsgivaravgifter,

6. slag av näringsverksamhet,
och

7. beslut om likvidation eller konkurs.

6. slag av näringsverksamhet,

7. beslut om likvidation eller konkurs, och

8. huruvida en fysisk eller juridisk person är godkänd som skattebefriad förbrukare enligt lagen (1994:1564) om alkoholskatt eller lagen (1994:1776) om skatt på energi och i sådana fall från vilken tidpunkt.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2005.

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2003:670.

² Senaste lydelse 2003:670.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1969:200) om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §³

Följande rättsakter skall gälla som svensk lag:

1. rådets direktiv 76/308/EEG av den 15 mars 1976, (ändrat genom direktiven 79/1071/EEG och 92/108/EEG) om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar uppkomna till följd av verksamhet som utgör en del av finansieringssystemet för Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket och av jordbruksavgifter och tullar samt med avseende på mervärdesskatt och vissa punktskatter,

2. kommissionens direktiv 2002/94/EG av den 9 december 2002 om tillämpningsföreskrifter för vissa bestämmelser i rådets direktiv 76/308/EEG om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som har avseende på vissa avgifter, tullar, skatter och andra åtgärder, samt

3. rådets direktiv 2001/44/EG av den 15 juni 2001 om ändring av direktiv 76/308/EEG om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar uppkomna till följd av verksamhet som utgör en del av finansieringssystemet för Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket och av jordbruksavgifter och tullar samt med avseende på mervärdesskatt och vissa punktskatter.

Den svenska texten till rättsakt 1 enligt föregående stycke i dess lydelse före de ändringar som anges i rättsakt 3, rättsakt 2 i dess senaste lydelse samt rättsakt 3 finns som bilaga till denna lag. I bilagan till denna lag har bilagorna till rättsakt 2 uteslutits. Bilagornas lydelse framgår av Europeiska gemenskapernas officiella tidning L 337, 13.12.2002, s. 47–54.

Den svenska texten till rättsakt 1 enligt föregående stycke i dess lydelse före de ändringar som anges i rättsakt 3, rättsakt 2 i dess senaste lydelse samt rättsakt 3 finns som bilaga till denna lag. I bilagan till denna lag har bilagorna till rättsakt 2 uteslutits. Bilagornas lydelse framgår av Europeiska gemenskapernas officiella tidning L 337, 13.12.2002, s. 47–54 och, i fråga om bilaga IV, Europeiska unionens officiella tidning L 168, 1.5.2004, s. 68–69.

Rådets direktiv 76/308/EEG av den 15 mars 1976 om ömsesidigt bistånd för indrivning av fordringar som har avseende på vissa avgifter, tullar, skatter och andra åtgärder gäller, utöver vad som följer av rättsakt 3, för följande skatter på försäkringspremier:

- taxxa fuq Dokumenti u Trasferimenti i Malta, samt
- davek od prometa zavarovalnih poslov och požarna taksa i Slovenien.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2005.

³ Senaste lydelse 2004:497.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden

Härigenom föreskrivs att 21 § lagen (1990:314) om ömsesidig handräckning i skatteärenden skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

21 §⁴

Myndighet inom Europeiska gemenskapen skall lämnas biträde med sådan handräckning i skatteärende som avses i 3 § första stycket 1. Därvid skall bestämmelserna i tillämpliga delar i 3 § andra stycket 2, 4 § andra stycket, 5–9, 14–17, 22, 23 och 24 §§ tillämpas. Bestämmelserna i denna paragraf skall tillämpas på inkomstskatt, förmögenhetsskatt och skatt på försäkringspremier samt punktskatter på mineraloljor, bearbetade tobaksvaror, alkohol och alkoholhaltiga drycker.

I fråga om mervärdesskatt finns i rådets förordning (EG) nr 1798/2003 av den 7 oktober 2003 om administrativt samarbete i fråga om mervärdesskatt bestämmelser om sådan handräckning i skatteärende som avses i 3 § första stycket 1 och 3.

Myndighet inom Europeiska gemenskapen skall lämnas biträde med sådan handräckning i skatteärende som avses i 3 § första stycket 1. Därvid skall bestämmelserna i tillämpliga delar i 3 § andra stycket 2, 4 § andra stycket, 5–9, 13–17, 20 och 22–24 §§ tillämpas. Bestämmelserna i denna paragraf skall tillämpas på inkomstskatt, förmögenhetsskatt och skatt på försäkringspremier.

Bestämmelser om sådan handräckning i skatteärende som avses i 3 § första stycket 1 och 3 finns

– såvitt avser mervärdesskatt, i rådets förordning (EG) nr 1798/2003 av den 7 oktober 2003 om administrativt samarbete i fråga om mervärdesskatt, och
– såvitt avser punktskatter, i rådets förordning (EG) nr 2073/2004 av den 16 november 2004 om administrativt samarbete i fråga om punktskatter⁵.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2005.

⁴ Senaste lydelse 2003:1132.

⁵ EGT L 359, 4.12.2004, s. 1 (Celex32004R2073).